MARI JUNGSTEDTOVÁ

temný anděl

KNIHA ZLIN

Copyright © Mari Jungstedt 2008
Published in agreement with Stilton Literary Agency
Translation © Karolína Kloučková 2014

ISBN 978-80-7473-228-7

Zatažené žaluzie brání jarnímu slunci proniknout dovnitř. V místnosti panuje ticho. Z dálky se ozývá hluk projíždějících aut a štěkání psa. Sirény. Tlumené hlasy kolemjdoucích, tu a tam smích. Zvuky ulice, zvuky života. S námi to nemá nic společného. Mé vyprávění se zrcadlí ve tváři, do které hledím. Její rysy jako by se prohloubily, v očích se zračí soucit. Mlčíme.

Zase jsem vyprávěl jednu ze svých dětských vzpomínek. Vlastně nic mimořádného, vůbec ne. Jenom kousíček všedního dne. Ale vzpomínka v mém nitru zůstává dokonale ostrá, ačkoli od té doby uplynulo pětadvacet let.

Bylo mi sedm, když mě jednoho rána napadlo, že maminku překvapím snídaní do postele. Ta myšlenka se mi zrodila v hlavě, jakmile jsem procitl a zjistil, že všichni ostatní ještě spí. Přišlo mi to jako skvělý nápad. Udělám mamince radost, byla včera tak smutná. Seděla na pohovce a plakala. Strašně dlouho. Vůbec nemohla přestat. Netušil jsem, proč bývá tak často smutná. Stávalo se to pravidelně. Plakala a kouřila, kouřila a plakala. Potom celý večer protelefonovala a nakonec jsme my děti musely jít spát. Nemohl jsem udělat vůbec nic. Ani já, ani moji sourozenci. Jenom jsme byli

taky smutní. Ale teď jsem přišel na něco, co přece jenom stálo za zkoušku. Mohl jsem jí připravit snídani.

Horlivě jsem vyskočil z postele a utíkal na záchod. Doufal jsem, že nikoho neprobudím. Chtěl jsem to udělat sám, bez pomoci sourozenců. Jenom mne měla nadšeně obejmout, až přijdu s tácem do její ložnice, jenom mně měla být vděčná. A všechno mělo být zase dobré.

Opatrně jsem se plížil ze schodů. Vzpomínám si, jak jsem při každém vrznutí pevně sevřel oči hrůzou, že se probudí. V kuchyni jsem potom vytáhl misku a lžíci. Ale krabice s kukuřičnými lupínky byla ve spíži až na nejvyšší polici, kam jsem nedosáhl. Musel jsem si přinést z jídelny židli. Byla hrozně těžká. S námahou jsem ji dotáhl do kuchyně a postavil před spíž. Vylezl jsem na ni a natáhl se po balíčku. S potěšením jsem naplnil misku a zalil lupínky mlékem tak akorát. Maminka měla všechno ráda tak akorát. Ani málo, ani moc. Cukr, ten by si určitě dala. Kde jenom najít cukr? Ano, támhle za ovesnými vločkami. Výborně. Vzal jsem lžíci a nabral takové množství, které by mělo stačit, ale zase aby to nebylo příliš. Maminka si pokaždé stěžovala, když bylo jídlo příliš sladké, to jsem mockrát slyšel.

Co ještě chybí? Určitě chléb. Otevřel jsem dózu na pečivo. Ležel tam bochník chleba. Na obalu stálo Skogaholm. Číst už jsem uměl, starší sourozenci mě to naučili. Nůž jsem našel v zásuvce a teď mě čekalo to nejtěžší – ukrojit dva krajíce. To by mělo mamince stačit, a kdyby to bylo moc, nemusí přece oba sníst. Je dospělá a pro dospělé neplatí stejná pravidla jako pro děti. Potíž byla v tom, že nesnášela příliš tlusté krajíce. Musel jsem ukrojit tenké. Zkusil jsem to, ale krajíc byl strašně křivý. Nahoře tlustý a dole tenoučký. Nespokojeně jsem si ho prohlížel. Nebylo to dobré. Neodvážil jsem se ho vyhodit, maminku by to rozzlobilo, tím jsem si byl jistý.

Často naříkala, jak je všechno drahé. Sýr stál tolik peněz, že jsme my děti mohly dostat na chléb každý jenom po jednom plátku. Maminka si vždycky dávala dva. A když jsem někdy poprosil o druhou sklenici mléka, podívala se tak nespokojeně, že jsem to raději nechal být. Nerozhodně jsem držel krajíc v ruce. Co s ním? K ničemu se nehodil. Výsledkem celého mého úsilí by byla nespokojenost se snídaní jen kvůli tomu hloupému krajíci. Hlavně nesmí být příliš tlustý a všechno bude skvělé. S tímhle bych se toho dokonalého štěstí v její tváři, po kterém jsem tolik toužil, nedočkal. Mezi očima by jí naskočila vráska a okolo úst zklamaný výraz. Jenom kvůli zatracenému krajíčku chleba.

Nahlédl jsem do haly a naslouchal. Vzduch byl čistý, všichni pořád spali. Rychle jsem si krajíc nacpal do pusy, jenom abych se ho zbavil. Zkusil jsem ukrojit nový a tentokrát to bylo lepší. Máslo však bylo ztuhlé, a když jsem se snažil jím krajíce namazat, drolilo se. Zakryl jsem nerozmazané kousky sýrem. Potom jsem dostal nápad. Co kdybych jí na chléb dal tři plátky sýra místo obvyklých dvou? Měla by potom ještě větší radost? Ale když jsem uviděl tři plátky položené na každém z krajíců, nebyl jsem si jistý. Na první pohled to bylo moc. Co když ji takové plýtvání rozzlobí? Nechtěl jsem nic riskovat a raději jsem z každého krajíce přebytečný plátek sýra snědl. Prohlížel jsem si své dílo. Bylo skoro hotové.

Ze skříňky jsem vzal talíř a podnos. Maminka by si nikdy nepoložila chléb přímo na stůl. Když jsem všechno rozmístil na podnos, cítil jsem, že něco chybí.

No jasně, jak jsem jen mohl zapomenout! Přece káva. Bez kávy to nejde, ta je ze všeho nejdůležitější. Maminka pila kávu vždycky hned, jak vstala. Říkávala, že jinak by se necítila jako člověk. A ubrousek! Musí mít něco na otření úst, zlobí se, když na stole chybí ubrousky.

Pospíchal jsem do jídelny a pokusil se utrhnout kus z role papírových utěrek. Nepovedlo se mi to, byl celý oškubaný. Zkusil jsem to znovu a podařilo se mi odtrhnout celý díl rovně. Ten ošklivý jsem zmačkal a vyhodil do koše. Zbývala káva. Znovu jsem znejistěl. Jak ono se to dělá? Věděl jsem, že ji maminka nějak vaří. A že používá termosku. Měli jsme termosku červenou s černým hrdlem a černým víčkem. Potřeboval jsem vodu a kávu. Kávu jsem našel v dóze ve spíži. Vzal jsem ji do ruky, ale hned jsem zaváhal. Jak kávu do termosky dostat? A navíc se musí vařit. Otočil jsem se a podíval se na sporák. Když se otočí některým z těch knoflíků, plotna se rozehřeje. To jsem věděl. Hluboce jsem se zamyslel. Bylo to to poslední, co chybělo. Musel jsem na to přijít, aby maminka dostala svou snídani do postele a byla zase šťastná. Rozhodl jsem se pro jeden ze spínačů a otočil jím na šestku. Nejvyšší číslo by mělo znamenat nejvyšší teplotu. Chvilku jsem počkal a přidržel jsem ruku nad plotýnkami. Nejbližší z nich začala vydávat teplo. Hurá! Byl jsem rozčilený z vědomí, že jsem skoro u cíle. Vzal jsem termosku a pustil vodu. Musel jsem se postavit na židli, abych dosáhl na kohoutek. Naplnil jsem ji do poloviny vodou, zdálo se mi to tak akorát. Když ji teď postavím na plotnu, začne se voda uvnitř vařit. S pocitem pýchy nad svou šikovností jsem termosku postavil na horký sporák. Přesně v tu chvíli jsem zaslechl, jak někdo nahoře vešel do koupelny. A jéje. Snad to není maminka!

Ve stejném okamžiku se začalo z plotny kouřit. A kuchyní se linul strašný zápach. Něco se muselo pokazit. V následující vteřině už jsem slyšel maminku běžet dolů ze schodů. Srdce se mi úzkostí zastavilo.

– *Co to tady proboha vyvádíš?* vykřikla a rychle odstranila termosku z plotny. *To jsi vážně takový hlupák? Chceš podpálit dům?*

Celá kuchyně se nořila v hustém dýmu. Maminka byla vzteky bez sebe, i skrz kouřovou clonu jsem viděl její temný pohled. Zlobila se a křičela. Zaslechl jsem za sebou, jak do kuchyně přišli sourozenci. Sestra začala hlasitě plakat.

– *Chtěl jsem ti jenom…* pokusil jsem se to vysvětlil a cítil jsem, jak se mi chvěje spodní ret. Byl jsem ochromený hrůzou.

– *Ven!* zakřičela. *Ven odtud, ty zatracenej kluku!* Jednou rukou mi hrozila a v druhé držela termosku. *Úplně jsi zničil termosku, máš vůbec tušení, jak byla drahá? Teď abych koupila novou. A kde na ni mám vzít?*

Hlas jí přeskočil a začala hlasitě vzlykat. Naprosto vyděšený jsem vyběhl schody do patra a zavřel se ve svém pokoji. Toužil jsem po tom, abych měl ve dveřích klíč a mohl se zamknout. Toužil jsem odtud utéct a nikdy se nevrátit. Zalezl jsem pod peřinu jako vystrašené zvíře a celý jsem se třásl.

Zůstal jsem tak několik hodin. Nepřišla za mnou.

A propast v mém nitru rostla.